

VE SLABCÍCH ZAČALI KONVENČNĚ, „EKOLOGIE“ JE OSLOVILA

Ing. Miloš Šedivý převzal keramickou sošku sedláka na slavnostním večeru při 14. Bioakademii ekologického zemědělství v Lednici. Hospodářství Chov Charolais, spol. s r. o., jehož jednatelem je, má sídlo ve středočeských Slabcích v CHKO Křivoklátsko. Leží mu za humny proslulé rodiště malíře Jiřího Andrieleho Pavlíkov a za dalším vrškem se rozkládá Rakovník. Firma obhospodařuje kolem 550 ha půdy, 150 orné a 350 trvalých travních porostů. Na zbývajících hektarech pěstují bioobilniny.

Ing. Miloš Šedivý

Zemědělský příběh Miloše Šedivého

Začínal jako mechanizátor od roku 1977, pak se více let se věnoval zvířatům, od roku 1996 je ve Slabcích. Jeho kariéra začala v zemědělském družstvu, ale po společenské změně založil firmu a postupně chátrající areál po nuceném ukončení chovu vepřů, kvůli poklesu cen vepřového masa, se mu podařilo oživit chovem plemenného skotu. V roce 1996 si pronajal pozemky od vlastníků a budovy postavené družstvem postupně odkoupil po roce 1999. Prošel i mnoha funkcemi ve Svazu chovatelů skotu. Přesto zastává názor, že je dobré mít oboje – rostlinnou i živočišnou produkci. Na vše není sám, pro firmu pracuje pět stálých zaměstnanců a další desítku brigádníků najímá dle potřeby. Vystudoval při práci Zemědělskou univerzitu v Praze – živočišná produkce.

V rostlinné produkci pěstovali ve Slabcích řepku, ječmen, pšenici, ale i trávy a plodiny na semeno. Se semenařením ale skončili. Stále více

zatravňovali a na některých pozemcích hospodařili téměř ekologicky, až v roce 2010 přešli do „ekologie“ úplně. Ekohospodář nezastíral, že s určitými obavami. Nabrali ale zkušenosti jak od prof. Petra i Ing. Květoňové (správcové RC PRO-BIO Srdce Polabí), tak v exkurzích sbírali zkušenosti. „Zatím toho nelitujeme. Jsme asi na stejné úrovni zisku, jako když jsme v ekologii nebyli – některé náklady chybějí, ale jiné zásahy zase přibývají, třeba vláčení...“, hodnotí situaci Ing. Šedivý. „Výnosy plodin jsou sice nižší, ale výkupní cena je vyšší. Také nám pomohou dotace. Mívali jsme výnosy konvenční pšenice až 6 t, nyní jen kolem 3,5 t z hektaru, ale cena zisk přibližně srovná. Dáváme ob rok 25 tun hnoje na hektar, takže se v ekologii propadu výnosů nebojíme. Jedině by nás mohly zlobit plevele...“ Letos byly dobré podmínky právě pro plevele, správněji pro doprovodné rostliny. „Využíváme podsevy jetelem, takže se nám daří doprovodné rostliny tlumit celkem úspěšně. Mnoho však záleží na tom, jaký je rok – jaké je počasí. I když si myslím, že jsem udělal vše pro dobrou úrodu, ne vše vyjde, jak

Po podání ruky s redaktorkou začíná ekosedlák nadšeně hovořit o své práci... Už v roce 1992 začíná ve Slabcích chov kanadské větve plemene Charolais, masný typ, dovezením 27 jalovic a plemenného býka. Zvířata masného plemene Charolais nemají rohy – jsou tak vyšlechtěna. V současnosti při plemenném ekochovu skotu, jako hlavní činnosti, začínají s chovem koz pro biomléko. Stádo je již padesátihlavé – české bílé a hnědé krátkosrsté kozy. V brzkou by Ing. Šedivý, spolu s dcerou, chtěl vybudovat sýrárnu a prodávat i nejen sýr ze dvora.

Přidružený je i chov dvaceti koní pro agroturistiku, mají pro ně upravenou velkou jízdní dráhu a úhledné boxy. Poskytovali také služby pro hipoterapii, ale zatím s tím skončili. Zajímavostí chovu koní je to, že zde právě dožívají dva koně, už čtrnáctiletá klisna a jednooký hřebec.

Stádo smetanově bílých krav a telat se pase hned poblíž areálu firmy a je zdrojem pozornosti projíždějících výletníků, kteří si je fotografují.

Plemeno Charolais

Oficiálně toto plemeno vzniklo na přelomu 18. a 19. století z původního žlutého skotu, chovaného v té době ve střední Francii v okolí měst Charolais a Nevers (v oblasti mezi řekami Seinou, Loirou, Rhonou a Alie). Charolais (šarolé) je původně rohaté plemeno velkého tělesného rámce, celosvětově patří k největším a nejtěžším plemenům. Zbarvení je jednotně bílé až smetanové bez jakýchkoli skvrn. Má mohutnou a silnou kostru s výrazným osvalením. Vyznačuje se nízkým podílem tuku v jatečném těle. Jedinci tohoto plemene vynikají schopností efektivně využívat předkládané krmivo. Krávy v dospělosti dosahují až 145 cm výšky v kohoutku při živé hmotnosti 750-900 kg, býci potom dosahují výšky v kohoutku 150 až 155 cm a hmotnosti více než 1200 kg. Jde o nejrozšířenější masné plemeno chované u nás. Na americkém kontinentu je chována bezrohá forma charolaiského skotu. Oproti původnímu francouzskému rohatému typu však tento bezrohý typ vykazuje nižší hmotnost a horší osvalení při jemnější kostře. U nás jsou chovány obě formy, (francouzská rohatá) i americká (bezrohá), ale odděleně.

➡ *jsem si představoval...,“ říká Miloš Šedivý.*

Plemenní „šaroláci“

V současnosti stádo čítá kolem 250 zvířat (????), matek, jalovic a býků. Je to chov plemenný a zvířata jsou zapsána v plemenné knize A. (Ještě existuje francouzská větev plemene Charolais.) Po odstavení jsou telata zhruba po půl roce prodána na dokrmění, zejména do zahraničí – Evropa, ale i do vzdálenějšího Turecka – je to asi 90 %. Deset procent býčků jde na odchov, pak jsou vybráni ti nejlepší do plemenného chovu.

Krávy se telí turnusově na jaře, jsou stále až do podzimu na pastvině. Po tu dobu

jsou telata s matkami. Telata odstavují, až když se zahánějí na zimu zpět. Některá zvířata zůstávají až do ledna venku. Pak se rozdělí na jalové krávy a březí. Březí odcházejí na porodnu. Výhodou při sledování zvířat ve chlévě a ve stáji je zavedený kamerový systém, který usnadňuje hlídání porodů – stejně tak hřebení koní. Zajišťuje to klid pro zvířata, a koneckonců i pro chovatele. Porody Charolais amerického typu jsou však celkem bezproblémové. Býčci dorůstají do zimy na 250 až 300 kg.

Ekorostlinná produkce

V rostlinné produkci pěstuje Ing. Šedivý plodiny zejména pro krmení. Žádná krmiva nekupuje, jen lizy - v biokvalitě samozřejmě. Telata dostávají mačkané tritikale, v zimě seno, po porodech dostanou krávy jádro a senáž. Pro krmení, ale i pro další prodej pěstují v biokvalitě špaldu, zmíněné tritikale, všechny druhy ovsa (pro koně), také žito – jarní i ozimé. Problémem

hospodářství je trochu to, že nemají příliš prostoru pro posklizňové uskladnění a obilniny nesouší. Potřebují proto po sklizni rychle prodat. Zatím se to daří, zejména do ciziny, kde je poptávka po bioproduktech vyšší než doma.

Ekostatek má polnosti na Křivoklátsku, a to ve čtyřech katastrech Slabců a všechny hektary leží v CHKO Křivoklátsko. Je tu vysoká svažitost i zatrávnění, pozemky leží ve srážkovém stínu Krušných hor – dostávají tedy podporu AGRO-ENVI i platby za LFA.

„Cena svazu PRO-BIO Sedlák roku mne překvapila, navrhla mne Ing. Květoňová. Máme velké hospodářství, ale nejsme jen úzce specializováni. Také nemáme žádné sankce od kontrolní organizace...,“ říká Ing. Šedivý. Sedláka má uloženého doma v Panošim Újezdu, kde žije, aby jej v kanceláři náhodou někdo nerozbil.

V následujícím období, jak jsme již zmínili, má plány na produkci koziho biomléka, vedle plamenného chovu Charolais, k tomu musí vybudovat sýrárnu a malý obchod. Zrodí se tedy možná opět jedna regionální potravina. Firmu čeká ještě investování do kultivace celého prostoru a opravy některých provozních budov, aby sem zákazníci i návštěvníci - cykloturisté a jiní - rádi zavítali na návštěvu a nákup.

Mirka Vohralíková

